

Gmina Sława

**RAPORT Z WYKONANIA
PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA GMINY SŁAWA
ZA LATA 2021-2022**

Sława, 2023 r.

RAPORT Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY SŁAWA ZA LATA 2021-2022

ZAMAWIAJĄCY:

Urząd Miejski Sława
ul. Henryka Pobożnego 10
67-410 Sława
Tel. 68 355 83 10
slawa@slawa.pl

WYKONAWCA:

TERRA PROJEKT
Danuta Mazurczak, Joanna Witkowska S.C.
ul. Zamkowa 4a/1, 62-070 Dąbrówka
tel. +48 692 290 324, +48 883 855 117
biuro@terraprojekt.pl, www.terraprojekt.pl

Spis treści

1. PODSTAWA PRAWNA OPRACOWANIA	7
2. METODYKA SPORZĄDZANIA RAPORTU I MATERIAŁY ŹRÓDŁOWE	7
3. RAPORT TABELARYCZNY	9
4. PODSUMOWANIE	30

Spis tabel

Tabela 1 Wykaz zrealizowanych zadań własnych Gminy w ramach Programu ochrony środowiska dla Gminy Sława za lata 2021-2022	10
Tabela 2 Wykaz zrealizowanych zadań monitorowanych przez Gminę w ramach Programu ochrony środowiska dla Gminy Sława za lata 2021-2022	19
Tabela 3 Wysokość poniesionych kosztów na zadania własne Gminy i zadania monitorowane w latach 2021-2022	31
Tabela 4 Podsumowanie kosztów realizacji Programu ochrony środowiska dla Gminy Sława w latach 2021-2022	32
Tabela 5 Wskaźniki monitorowania i efekty realizacji Programu ochrony środowiska dla Gminy Sława w latach 2021-2022	33

1. Podstawa prawna opracowania

Obowiązek sporządzania raportów z wykonania programu ochrony środowiska przez organ wykonawczy gminy, a następnie przedstawienia ich radzie gminy w cyklu dwuletnim wynika z art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 2556 ze zm.). Obowiązek sprawozdawczy jest następstwem realizacji przez Gminę Sława zapisów zawartych w art. 17 ust. 1 ww. ustawy, który zobowiązuje Burmistrza Sławy do opracowania Programu ochrony środowiska w celu realizacji polityki ochrony środowiska uwzględniając cele zawarte w strategiach, programach i dokumentach programowych do realizacji ochrony środowiska, zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju. Polityka ochrony środowiska jest prowadzona na podstawie strategii rozwoju, programów i dokumentów programowych, o których mowa w ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 225).

Niniejszy raport jest podsumowaniem dwóch poprzednich lat realizacji Programu ochrony środowiska i dotyczy okresu od stycznia 2021 do grudnia 2022 r. W związku z tym, w Raporcie znajduje się podsumowanie działań zawartych w dokumencie pn.: „Program Ochrony Środowiska dla Gminy Sława na lata 2021-2024 z perspektywą do 2028 roku”, który został przyjęty Uchwałą Nr XXXVI/271/21 Rady Miejskiej w Sławie z dnia 28 października 2021 r.

Raport ma charakter informacyjny i podsumowujący w zakresie przedsięwzięć przewidzianych do realizacji przez Gminę Sława i inne jednostki organizacyjne oraz instytucje, wykonujące na terenie gminy zadania związane z szeroko rozumianą ochroną środowiska, w tym gospodarką wodno-ściekową i ochroną wód, ochroną powietrza, ochroną powierzchni ziemi i gospodarką odpadami, ochroną przed hałasem i promieniowaniem elektromagnetycznym, ochroną przed poważnymi awariami, ochroną przyrody oraz edukacją ekologiczną, zgodnie z kompetencjami określonymi w różnych aktach prawnych. Informacje zawarte w Raporcie odnoszą się do postawionych celów i kierunków interwencji (Program str. 87-101, tabela nr 41) oraz harmonogramu zadań własnych i monitorowanych w tabeli nr 42 (Program str. 101-109) przewidzianych do realizacji w latach 2021-2028.

2. Metodyka sporządzania Raportu i materiały źródłowe

Sposób opracowania Raportu został podporządkowany zagadnieniom znajdującym odzwierciedlenie w treści Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Sława na lata 2021-2024 z perspektywą do 2028 (zwanym w dalszym ciągu treści Programem). Posiada formę zwartej tabeli, w której zastosowano następującą strukturę:

- Obszar interwencji;
- Zadania przyjęte do realizacji;
- Opis przedsięwzięcia (jakościowy i ilościowy opis realizacji zadania bądź jego części);
- Jednostka realizująca (podmiot odpowiedzialny za realizację zadania);
- Termin realizacji w okresie sprawozdawczym;
- Poniesione koszty w PLN (podawano tylko w przypadku uzyskania tego rodzaju danych od podmiotu realizującego, bądź innego podmiotu posiadającego tego rodzaju dane);
- Źródła finansowania.

Raport został podporządkowany zagadnieniom znajdującym odzwierciedlenie w treści Programu i obejmują ocenę realizacji przyjętych celów.

Realizacja założeń Programu ochrony środowiska dla Gminy Sława to poprawa stanu środowiska. W Programie wyznaczone zostały następujące cele i kierunki interwencji:

OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA ORAZ ZMNIEJSZENIE ZAGROŻENIA HAŁASEM

Cel: Poprawa jakości powietrza do osiągnięcia poziomów wymaganych przepisami prawa, spełnianie standardów emisyjnych z instalacji oraz promocja wykorzystania odnawialnych źródeł energii

Kierunki:

- Zmniejszenie przekroczeń dopuszczalnych poziomów stężeń monitorowanych substancji
- Zmniejszenie powierzchniowej emisji zanieczyszczeń
- Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń ze źródeł komunikacyjnych
- Zmniejszenie punktowej emisji zanieczyszczeń
- Zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii

Cel: Dobry stan klimatu akustycznego bez przekroczeń dopuszczalnych norm poziomu

Kierunki:

- Ograniczenie emisji hałasu komunikacyjnego
- Działania administracyjno-kontrolne w zakresie ochrony przed hałasem

POLA ELEKTROMAGNETYCZNE

Cel: utrzymanie poziomów pól elektromagnetycznych na poziomach nieprzekraczających wartości dopuszczalnych.

Kierunki:

- Ochrona przed ponadnormatywną emisją promieniowania elektromagnetycznego.

GOSPODAROWANIE WODAMI

Cel: Osiągnięcie i utrzymanie co najmniej dobrego stanu jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych.

Kierunki:

- Ograniczenie poboru i strat wody;
- Ograniczenie dopływu zanieczyszczeń;

Cel: Ochrona przed skutkami zjawisk ekstremalnych.

Kierunki:

- Ograniczenie zasięgu i skutków podtopień oraz suszy;
- Zwiększenie retencji wodnej;

GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA

Cel: Zaspokojenie ilościowego i jakościowego zapotrzebowania na wodę przeznaczoną do celów bytowo-gospodarczych.

Kierunki:

- Sprawny i funkcjonalny system wodociągowy;
- Rozbudowa infrastruktury oczyszczania ścieków, w tym realizacja programów sanitacji w zabudowie rozproszonej;

ZASOBY GEOLOGICZNE

Cel: Ochrona i zrównoważone wykorzystanie zasobów geologicznych.

Kierunki:

- Kontrola i monitoring eksploatacji kopalni.

GLEBY

Cel: Ochrona i racjonalne wykorzystanie gleb.

Kierunki:

- Ochrona gleb przed negatywnym oddziaływaniem antropogenicznym.

GOSPODARKA ODPADAMI

Cel: Gospodarka odpadami w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym polegająca na zapobieganiu powstawania odpadów, przygotowaniu do ponownego użycia, recyklingu i innych metodach odzysku oraz zmniejszenia poziomu składowania masy odpadów komunalnych.

Kierunki:

- Racjonalna gospodarka odpadami komunalnymi;
- Gospodarowanie odpadami innymi niż komunalne;

ZASOBY PRZYRODNICZE

Cel: Zachowanie walorów i zasobów przyrodniczych.

Kierunki:

- Ochrona obszarów i gatunków cennych pod względem przyrodniczym;
- Ochrona zasobów leśnych.

ZAGROŻENIE POWAŻNYMI AWARIAMI:

Cel: Ochrona przed poważnymi awariami i zagrożeniami naturalnymi.

Kierunki:

- Rozwój systemów ostrzegania i reagowania w sytuacji zjawisk ekstremalnych;

EDUKACJA EKOLOGICZNA

Cel: Świadome społeczeństwo w zakresie ochrony środowiska.

Kierunki:

- Podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców i zmiana ich zachowań na proekologiczne.

Raport opracowano na podstawie informacji zawartych w ankietach nadesłanych przez niżej wymienione urzędy i inne instytucje wskazane w Programie jako jednostki odpowiedzialne za realizację poszczególnych działań i przedsięwzięć, w tym:

- Urzędu Miejskiego w Sławie,
- Starostwa Powiatowego we Wschowie,
- Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego,
- Nadleśnictwa Sława Śląska,
- Zarządu Dróg Wojewódzkich w Zielonej Górze (ZDW),
- Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Zielonej Górze,
- Związku Międzygminnego "EKO-PRZYSZŁOŚĆ",
- Zakładu Wodociągów i Kanalizacji Sława Sp. z o.o.
- Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie – Zarząd Zlewni w Zielonej Górze, Zarząd Zlewni w Lesznie.

Część niezbędnych informacji pozyskano również z ewidencji i baz danych elektronicznych udostępnianych za pośrednictwem Internetu przez ww. instytucje i inne podmioty (np. Główny Urząd Statystyczny, Bank Danych o Lasach Lasów Państwowych, WIOŚ w Zielonej Górze, Państwowy Instytut Geologiczny).

3. Raport tabelaryczny

Raport został podporządkowany zagadnieniom znajdującym odzwierciedlenie w treści Programu i obejmuje ocenę realizacji przyjętych celów.

Harmonogram zadań własnych i monitorowanych obejmował zadania zaplanowane w szerokim przedziale czasowym, a duża część zadań wykraczała poza ramy czasowe przyjęte podczas sporządzania dokumentu. W niniejszym Raporcie przedstawiono zadania z zakresu poszczególnych sektorów związanych z ochroną środowiska, zrealizowane w latach 2021-2022, ze szczegółowym raportowaniem zadań zapisanych w harmonogramach rzeczowo-finansowych.

Tabela 1 Wykaz zrealizowanych zadań własnych Gminy w ramach Programu ochrony środowiska dla Gminy Sława za lata 2021-2022

Lp.	Działania/Zadania własne Gminy	Opis zrealizowanych inwestycji lub podjętych działań	Instytucja/jednostka odpowiedzialna za realizację	Termin realizacji	Poniesione koszty realizacji PLN	Źródło finansowania
Obszar Interwencji: OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA ORAZ ZMNIEJSZENIE ZAGROŻENIA HAŁASEM						
1.	Wsparcie projektów dotyczących zakupu/dzierżawy sensorów do pomiarów jakości powietrza	Współpraca z platformą Airly.org, od 2017 r. na podstawie 5 sensorów umieszczonych na terenie miasta Sława służących do monitoringu jakości powietrza	W – Gmina	2021-2022	3 690,00 rocznie	Budżet Gminy
2.	Opracowanie aktualizacji planu gospodarki niskoemisyjnej (PGN)	Aktualnie obowiązuje Plan Gospodarki Niskoemisyjnej 2015-2020 z perspektywą do 2023. W drugiej połowie 2023 roku zlecony zostanie PGN na przyszłe lata	W - Gmina	-	-	-
3.	Modernizacja i wymiana przestarzałych źródeł ciepła	Przebudowa Szkoły Podstawowej w Sławie – wymiana pieca z paliwa stałego na pompy ciepła i dodatkowo ogrzewanie gazowe	W – Gmina	2022	5 999 000,00	z Rządowego Funduszu Polski Ład Program Inwestycji Strategicznych – I edycja
3.1.		Likwidacja ogrzewania węglowego i wymiana na nowe ekologiczne źródła ciepła w budynkach mieszkalnych na terenie gminy Sława. Liczba udzielonych dotacji /wymienionych pieców: 2021 r. – 35 szt., 2022 r. – 9 szt.	W - Gmina	2021 2022	138 753,00 35 100,00	Budżet Gminy
4.	Działania promujące likwidację niskiej emisji, ograniczenie zanieczyszczenia powietrza, oraz promocja budownictwa energooszczędnego, pasywnego oraz „zielonej architektury”	Kampania informacyjna na temat gminnego programu wymiany starych pieców na nowe ekologiczne źródła ciepła	W - Gmina	Maj 2022	-	-
5.	Termomodernizacja budynków	Remont dachu na salce remizy OSP w Tarnowie Jeziernym	W - Gmina	2022	19 000,00	Budżet Gminy
6.	Wymiana oświetlenia na mniej energochłonne i budowa nowego energooszczędnego oświetlenia	Budowa oświetlenia ulicznego w Łupicach ul. Akacyjowa	W – Gmina	2021-2022	34 920.00	Budżet Gminy
6.1.		Doświetlenie przejść dla pieszych Sława ul. Waryńskiego, Stare Strącze, Budowa oświetlenia Stare Strącze, Łupice Wymiana źródeł światła na Led Modernizacja i wymiana źródeł światła 985 szt.	W - Gmina	2021-2022	83 346,00.	Urząd Marszałkowski Gmina Sława
7.	Modernizacja i wymiana oświetlenia w budynkach gminnych	Brak podjętych działań	W – Gmina	-	-	-
8.	Promocja w zakresie wykorzystania OZE (promocja kolektorów słonecznych, pomp	Brak podjętych działań	W - Gmina	-	-	-

Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Sława za lata 2021-2022

Lp.	Działania/Zadania własne Gminy	Opis zrealizowanych inwestycji lub podjętych działań	Instytucja/jednostka odpowiedzialna za realizację	Termin realizacji	Poniesione koszty realizacji PLN	Źródło finansowania
	ciepła, geotermii, elektrowni wiatrowych)					
9.	Udzielanie dotacji dla przedsięwzięć związanych z wykorzystaniem instalacji do pozyskiwania OZE oraz modernizacji lub wymiany indywidualnych źródeł ciepła	Udzielania dotacji celowej ze środków budżetu gminy Sława na zadanie ograniczenia niskiej emisji, poprzez wymianę systemu ogrzewania na terenie Gminy Sława na rok 2022	W - Gmina	10.06-30.11.2022	35 100,00	Budżet Gminy
10.	Montaż małych instalacji OZE na budynkach należących do Gminy i podlegających Gminie, w tym:	Panele fotowoltaiczne na Szkole Podstawowej w Sławie o mocy 49,875 kW	W - Gmina	2022	W ramach Przebudowy Szkoły Podstawowej w Sławie	W ramach Przebudowy Szkoły Podstawowej w Sławie
11.	Czyszczenie dróg w celu usunięcia nagromadzonych pyłów i zanieczyszczeń komunikacyjnych na asfalcie	Drogi czyszczone są po zakończeniu akcji zima, przez firmę z którą Gmina zawiera umowę na zimowe utrzymanie dróg. Umowa obejmuje zimowe utrzymanie dróg i sprzątnięcie W dalszym okresie drogi czyszczone są przez pracowników gminy w miarę potrzeb.	W – Gmina	2021 2022	81 423,00 75 318,00	Budżet Gminy
12	Budowa, przebudowa i modernizacja gminnych oraz chodników i miejsc postojowych, w tym:		W – Gmina			
12.1.	Przebudowa chodnika i miejsc parkingowych wzdłuż ul. Odrodzonego Wojska Polskiego w Sławie	Przebudowa istniejącej utwardzonej nawierzchni chodnika i miejsc parkingowych(z kostki betonowej) wzdłuż drogi wojewódzkiej nr 278-ulicy Odrodzonego Wojska Polskiego w Sławie o długości 224m na odcinku od zjazdu na działkę 625/4, 625/5 do zjazdu na działkę 628	W - Gmina	Do 7.08.2021	2 523 477,98	Budżet Gminy, w tym 1 679 904 z Funduszu Przeciwdziałania Covid19
12.2.	Budowa chodnika w m. Wróblów	Podpisano umowę na opracowanie projektu w którego w skład wchodzi: Długość drogi – ok. 1500 mb, Ponadto, w zakres zadania należy wliczyć: zakup mapy do celów projektowych, sporządzenie kompletnych projektów budowlano-wykonawczych z niezbędnymi uzgodnieniami branży drogowej i sanitarnej zgodnie z obowiązującymi przepisami - w 5 egz.; sporządzenie kosztorysów inwestorskich i ofertowych dla ww. opracowania oraz przedmiarów robót - po 1 egz.; uzyskanie odpowiednich warunków i uzgodnień oraz dokonanie właściwego zgłoszenia robót do stosownego organu lub złożenie wniosku o pozwolenie na budowę; specyfikacja techniczna wykonania i odbioru robót;	W - Gmina	12 mc od podpisania umowy	54 735,00	Budżet Gminy
12.3.	Modernizacja skrzyżowania w Łupicy - dokumentacja	Opracowanie projektu - unieważnione	M – Powiat W - Gmina			

Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Sława za lata 2021-2022

Lp.	Działania/Zadania własne Gminy	Opis zrealizowanych inwestycji lub podjętych działań	Instytucja/jednostka odpowiedzialna za realizację	Termin realizacji	Poniesione koszty realizacji PLN	Źródło finansowania
12.4.	INNE inwestycje drogowe	Remont odcinka drogi o numerze ew. 208 w miejscowości Bagno	W – Gmina	2022	46 899,96	Budżet Gminy
12.5.		Budowa chodnika w Bagnie	W - Gmina	2022	9 978,00	Budżet Gminy
12.6.		Remont drogi gminnej polegającej na utwardzeniu pobocza w miejscowości Ciosaniec	W - Gmina	2022	46 899,96	Budżet Gminy
12.7.		Przebudowa ul. Obr. Pokoju Sława	W - Gmina	2021	606 631,40	Budżet Gminy
13.	Rozbudowa ścieżek rowerowych na terenie gminy	Inwestycja planowana. Projekt budowy ścieżki pieszo-rowerowej na odcinku Sława - Wschowa – etap I Sława-Lysiny	W – Gmina M – Powiat	-	0	Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych 5 000 000,00 Szacowana wartość inwestycji 5 312 000,00
14.	Promowanie ecodrivingu, korzystania z komunikacji zbiorowej, rowerów i środków transportu wykorzystujących napędy przyjazne środowisku, zakup pojazdów niskoemisyjnych, wsparcie elektromobilności	Brak podjętych działań	W - Gmina	-	-	-
15.	Tworzenie planów zagospodarowania przestrzennego z uwzględnieniem: źródeł hałasu, przestrzegania zasad strefowania (rozgraniczenia terenów o zróżnicowanej funkcji), zapisów odnośnie standardów akustycznych dla poszczególnych terenów	Miejskowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych w obrębie Gminy Sława. Uchwalony uchwałą XLV/338/22 z dnia 22.07.2022	W - Gmina	2022	206 009,00	Budżet Gminy
16.	Edukacja ekologiczna mieszkańców w zakresie negatywnego wpływu hałasu na człowieka	Brak podjętych działań	W – Gmina	-	-	-
17.	INNE	Prowadzenie kontroli w celu przestrzegania zakazu spalania odpadów. Gmina Sława: 2021 r. – 4 kontrole (3 pouczenia, 1 mandat) 2022 r. – 13 kontroli (7 pouczeń, 6 mandatów).	W – Gmina	2021-2022	W ramach działalności	Budżet Gminy

Lp.	Działania/Zadania własne Gminy	Opis zrealizowanych inwestycji lub podjętych działań	Instytucja/jednostka odpowiedzialna za realizację	Termin realizacji	Poniesione koszty realizacji PLN	Źródło finansowania
				RAZEM	4 004 971,30	
O.I.: POLA ELEKTROMAGNETYCZNE						
1.	Wprowadzanie do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego zapisów uwzględniających ochronę przed oddziaływaniem pól elektromagnetycznych	Wprowadzanie zapisów do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego - Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych w obrębie Gminy Sława Uchwalony uchwałą XLV/338/22 z dnia 22.07.2022	W - Gmina	2022	W ramach opracowania dokumentu	Budżet Gminy
				RAZEM	0	
O.I.: GOSPODAROWANIE WODAMI						
1.	Zachęcanie mieszkańców do montażu instalacji retencjonujących wodę deszczową	Brak podjętych działań	W – Gmina	-	-	-
2.	Pomoc w uzyskaniu dotacji na budowę instalacji do zatrzymywania i wykorzystania wód opadowych i roztopowych w miejscu ich powstania	Brak podjętych działań	W – Gmina, WFOŚiGW	-	-	-
3.	Wsparcie działań zmierzających do budowy małych zbiorników retencyjnych na terenie gminy	Brak podjętych działań	W – Gmina, Powiat	-	-	-
4.	Utrzymanie, okresowa konserwacja i modernizacja urządzeń melioracyjnych	Dotacje z Gminy Sława dla Powiatowej Spółki Wodnej na odmulenie rowów, koszenie i hakowanie rowów, czyszczenie i remont przepustów, naprawa i czyszczenie sieci drenarskiej	W – Gmina	2021 2022	17 000,00 16 000,00	Budżet Gminy
5.	Rewitalizacja i rekultywacja jezior oraz zagospodarowanie terenów wokół jezior dla potrzeb turystyki i rekreacji w sposób zapewniający ochronę wód jeziornych przed zanieczyszczeniem	Rewaloryzacja Parku Miejskiego – etap II - nawierzchnia parkowa 4662 m ² ; cieki z kostki kamiennej 100 m ² ; mała architektura: ławki - 30 szt.; kosze - 30 szt.; tablice informacyjne - 2 szt.; drogowskazy kierunkowe - 6; słupki ograniczające ruch - 6; bagrowanie - 790 m ² ; remont 2 mostków i budowa 1 szt.; budowa oświetlenia parkowego – 58 szt., monitoring - 48 szt.	Gmina Sława	2022	4 322 179,15	z Rządowego Funduszu Polski Ład Program Inwestycji Strategicznych – I edycja
				RAZEM	4 355 179,15	
O.I.: GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA						
1.	Dotacje do budowy przydomowych oczyszczalni ścieków na obszarach, gdzie brak możliwości przyłączenia do sieci kanalizacyjnej	Brak podjętych działań	W – Gmina	-	-	-
2.	Bieżąca ewidencja i kontrola zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków oraz likwidacja zbiorników	Ewidencja zbiorników bezodpływowych, kontrole wywozów ścieków	W – Gmina	Zadanie ciągłe	-	-

Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Sława za lata 2021-2022

Lp.	Działania/Zadania własne Gminy	Opis zrealizowanych inwestycji lub podjętych działań	Instytucja/jednostka odpowiedzialna za realizację	Termin realizacji	Poniesione koszty realizacji PLN	Źródło finansowania
	na obszarach nowo skanalizowanych					
				RAZEM	0	
O.I.: ZASOBY GEOLOGICZNE						
1.	Tworzenie studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego i mpzp z uwzględnieniem kopalni i ich ochroną przed trwałym zainwestowaniem nie górniczym	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych w obrębie Gminy Sława. Przyjęty uchwałą XLV/338/22 z dnia 22.07.2022	W – Gmina	2022	W ramach opracowania dokumentu	Budżet Gminy
				RAZEM	0	
O.I.: GLEBY						
1.	Ochrona gleb najlepszych kompleksów w MPZP przed zainwestowaniem	Zamieszczanie zapisów odnośnie ochrony najlepszych kompleksów gleb przed zainwestowaniem na etapie opracowania MPZP	W – Gmina	-	-	-
2.	Podjęcie uchwał wspierających tradycyjne rolnicze użytkowanie terenów oraz produkcji żywności wysokiej jakości przy zachowaniu w pełni walorów przyrodniczych, w tym już istniejących form ochrony przyrody.	Brak podjętych działań	W - Gmina	-	-	-
				RAZEM	0	
O.I.: GOSPODARKA ODPADAMI						
1.	Składanie rocznych sprawozdań z realizacji zadań z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi i przekazywanie ich marszałkowi województwa	Zadanie realizowane zgodnie z obowiązującymi przepisami	W - Gmina	2021-2022	-	Budżet Gminy
2.	Edukacja w zakresie zasad zapobiegania powstawaniu odpadów komunalnych (w tym odpadów żywności i innych odpadów ulegających biodegradacji oraz odpadów z tworzyw sztucznych).	Zadanie realizowane przez Związek Międzygminny „Eko-Przyszłość”. Opis zrealizowanych działań w tabeli z zadaniami monitorowanymi.	W – Gmina	2021-2022	-	-
3.	Kontynuacja działań informacyjnych i edukacyjnych w zakresie prawidłowego	Coroczny zakup materiałów na akcje „Sprzątanie Świata” dla wszystkich placówek edukacyjnych.	W - Gmina	01.01.2021-31.12.2022	700,00	Budżet Gminy

Lp.	Działania/Zadania własne Gminy	Opis zrealizowanych inwestycji lub podjętych działań	Instytucja/jednostka odpowiedzialna za realizację	Termin realizacji	Poniesione koszty realizacji PLN	Źródło finansowania
	gospodarowania odpadami komunalnymi					
4.	Uwzględnianie w przetargach publicznych, poprzez zapisy w SIWZ zakupów wyrobów zawierających materiały lub substancje pochodzące z recyklingu odpadów; włączanie do procedur zamówień publicznych kryteriów związanych z ochroną środowiska	Brak podjętych działań	W – Gmina	-	-	-
5.	Wsparcie finansowe organizacji akcji „Sprzątanie Świata”	Finansowanie materiałów dla wszystkich placówek edukacyjnych na terenie Gminy. Zakup obejmował worki, reklamówki, rękawiczki itp.	W – Gmina	Wrzesień 2022	Ok.400,00	Budżet Gminy
6.	Promowanie budowy przydomowych kompostowników	Brak podjętych działań	W - Gmina	-	-	-
7.	Modernizacja oraz budowa punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych oraz mobilnych punktów zbiórki odpadów	Brak podjętych działań	W – Gmina	-	-	-
8.	Prowadzenie badań monitoringowych na składowisku odpadów komunalnych w m. Sława	Badanie wysypiska śmieci odbywa się przez firmę ProGeo z Wrocławia, która wykonuje badania 2 razy w roku według wytycznych zawartych w decyzji o zamknięciu wysypiska odpadów.	W - Gmina	01.01.2021-31.12.2022	16 700,00	Budżet Gminy
9.	Kontrola podmiotów prowadzących działalność w zakresie odbierania, zbierania, transportu, odzysku i unieszkodliwiania odpadów	Brak podjętych działań	W – Gmina	-	-	-
10.	Likwidacja dzikich wysypisk odpadów	Brak konieczności	W – Gmina	-	-	-
11.	Ewidencjonowanie ilości usuniętego azbestu na potrzeby portalu baza azbestowa.gov.pl	Baza azbestowa jest na bieżąco aktualizowana w oparciu o usunięty azbest.	W – Gmina	Zadanie ciągłe	-	-
12.	Pomoc w usuwaniu azbestu	Odbiór, zabezpieczenie, oznakowanie, załadunek, transport i utylizacja wyrobów zawierających azbest: 2021 – zutylizowano 42,84 Mg, 2022 – zutylizowano 59,1 Mg	W - Gmina	2021 2022	22 670,93 31 275,72	Budżet Gminy Sława
				RAZEM	71 746,65	
O.I.: ZASOBY PRZYRODNICZE						
1.	Bieżąca inwentaryzacja form ochrony przyrody, zachowanie różnorodności biologicznej i jej	Brak podjętych działań	W – Gmina	-	-	-

Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Sława za lata 2021-2022

Lp.	Działania/Zadania własne Gminy	Opis zrealizowanych inwestycji lub podjętych działań	Instytucja/jednostka odpowiedzialna za realizację	Termin realizacji	Poniesione koszty realizacji PLN	Źródło finansowania
	racjonalne użytkowanie oraz stworzenie spójnego systemu obszarów chronionych					
2.	Realizacja edukacji ekologicznej i szkoleń w zakresie ochrony przyrody i różnorodności biologicznej	Brak podjętych działań	W – Gmina	-	-	-
3.	Inwentaryzacja i bieżąca ochrona istniejących pomników przyrody i użytków ekologicznych oraz aktualizacja ustanawiających aktów prawnych	Analizy poprawności informacji zamieszczonych w CRFOP	W – Gmina	2021	-	brak
4.	Utrzymanie, pielęgnacja i zakładanie terenów zieleni	„Rewaloryzacja Parku Miejskiego w Sławie cz.2”	W - Gmina	2022	4 322 179,15	Budżet Gminy, 3 690 000,00 zł program Polski Ład
		Założenie terenu zielonego, posadzenie 62 drzew, posadzenie krzewów, bylin, trawników w ramach przebudowy chodnika i miejsc parkingowych wzdłuż ul. Odrozonego Wojska Polskiego w Sławie	W - Gmina	Do 7.08.2021	Koszty w ramach inwestycji przebudowy chodnika i miejsc parkingowych wzdłuż ul. Odrozonego Wojska Polskiego w Sławie	843 573,98 Budżet Gminy, 1 679 904,00 z Funduszu Przeciwdziałania Covid19
		Założenie terenu zieleni niskiej i wysokiej (w tym zieleń izolacyjna wzdłuż wschodniej i zachodniej granicy działki), założenie trawników wraz z instalacją nawadniającą z elementami małej architektury w ramach budowy toru rolkowego wokół Orlika przy ul. Ogrodowej	W - Gmina	2021	W ramach inwestycji „Budowa toru rolkowego z elementami małej architektury i zielenią	Budżet Gminy, 1 000 000,00 z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych 1 701 000,00
5.	Tworzenia łąk kwietnych zamiast trawników zwłaszcza wzdłuż dróg	Brak podjętych działań	W – Gmina	-	-	-
6.	Zmniejszenie częstotliwości koszenia trawników w celu ograniczenia przesuszania gleb	Koszenie wykonują pracownicy gospodarczy gminy – wzdłuż dróg gminnych pobocza koszone są 3-4 krotnie w sezonie w miarę potrzeb w celu zapewnienia bezpieczeństwa ruchu (nie są koszone skarpy i przeciw skarpy rowów). Cały pas drogowy (pobocze,	W – Gmina	-	-	-

Lp.	Działania/Zadania własne Gminy	Opis zrealizowanych inwestycji lub podjętych działań	Instytucja/jednostka odpowiedzialna za realizację	Termin realizacji	Poniesione koszty realizacji PLN	Źródło finansowania
		skarpa, przeciwskarpa, półka) koszone są jednokrotnie w okresie jesiennym.				
7.	Zachowanie alei drzew w krajobrazie, jako cennych siedlisk i korytarzy ekologicznych	Wzdłuż dróg gminnych, przy których rosną aleje drzew, zadrzewienia są pozostawiane. Usuwane są drzewa które usychają	W – Gmina	-	-	-
8.	Promocja regionu i realizacja zadań z zakresu rozwoju bezpiecznej dla środowiska nowoczesnej infrastruktury rekreacyjnej zapewniającej wzrost potencjału turystycznego regionu, w tym:	Uczestnictwo gminy w Międzynarodowych Targach Turystyki i Czasu Wolnego we Wrocławiu Promocja gminy Sława w mieście partnerskim w Luckau w Niemczech	W – Gmina	-	-	-
8.1.	Montaż tężni solankowej wraz z małą infrastrukturą	Zakres rzeczowy przedsięwzięcia obejmował: 1) budowę tężni solankowej pracującej w obiegu zamkniętym (dł. 8m, szer. 1,4m + belki, wys. 3m) z oświetleniem LED (16 halogenów, oświetlenie uruchamiane czujnikiem zmierzchowym); Tężnia wykonana z drewna sosnowego pomalowanego impregnatem do drewna w wybranym kolorze oraz witek brzozowych. Dach tężni pokryty gontem bitumicznym. Podzielona na dwie sekcje, każda o długości 4m. Każda sekcja wyposażona w zbiornik na solankę o pojemności ok. 1000 l umiejscowione w dolnej części tężni (łącznie dwa zbiorniki o pojemności 2000 l) oraz 16 halogenów LED oświetlających tężnię. Pompy zabezpieczone wyłącznikiem pływakowym, oświetlenie uruchamiane czujnikiem zmierzchowym. 2) małą architekturę: ławki parkowe – 6 szt., kosze na śmieci – 2 szt., stojak na rowery – 1 szt.	W – Gmina	28.11.2021	148 830,00	Budżet Gminy
8.2.	Budowa toru rolkowego z elementami małej architektury	Zakres zadania obejmuje w szczególności budowę/wykonanie nasadzenia: toru rolkowego wokół boiska Orlik - nawierzchnia asfaltowa barwiona. Długość toru liczona po jego osi – 370,90m, szerokość – 3,00 m; drogi dojazdowej z miejscami postojowymi dla 30 samochodów. Droga dojazdowa częściowo asfaltowa – w strefie wjazdu, częściowo z kostki betonowej AQUATON o zwiększonej przepuszczalności wód opadowych. Miejsca postojowe dla samochodów - kratka trawnikowa pcv Stella Green z wypełnieniem z drobnego żwiru; ścieżki rowerowej - nawierzchnia asfaltowa barwiona wraz z chodnikiem z kostki brukowej Semmelrock LA LINIA 20x30cm; źródło wyposażonego w misy na dwóch poziomach; zieleni niska i wysoka (w tym zieleni izolacyjna wzdłuż wschodniej i zachodniej granicy działki) wraz z instalacją nawadniającą ;oświetlenia terenu; kanalizacji deszczowej odwodnienia drogi dojazdowej i miejsc postojowych.	W - Gmina	Do 15.11.2021 r.	2 701 080,00	Budżet Gminy, 1 000 000,00 z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych

Lp.	Działania/Zadania własne Gminy	Opis zrealizowanych inwestycji lub podjętych działań	Instytucja/jednostka odpowiedzialna za realizację	Termin realizacji	Poniesione koszty realizacji PLN	Źródło finansowania
8.3.	INNE związane z rekreacją	Siłownia zewnętrzna – Lubiaków Siłownia zewnętrzna – Śmieszkowo Siłownia zewnętrzna - Szreniawa	W - Gmina	2021 2021 2022	10 000,00 10 000,00 9 000,00	Budżet Gminy
					RAZEM	7 201 098,15
O.I.: ZAGROŻENIE POWAŻNYMI AWARIAMI						
1.	Doposażenie wyspecjalizowanych jednostek w specjalistyczny sprzęt do wykrywania i likwidacji awarii i zagrożeń	Środki z MSWIA na doposażenie jednostek OSP	W – Gmina	-	-	-
					RAZEM	0
O.I.: EDUKACJA EKOLOGICZNA						
1.	Promocja walorów przyrodniczych gminy poprzez zamieszczanie informacji na stronach internetowych, w mediach społecznościowych, w lokalnych gazetach, na targach turystycznych	Promocja walorów przyrodniczych gminy Sława poprzez zamieszczanie informacji na stronach internetowych, https://slawa.pl/ , w Biuletynie Sławskim, w mediach społecznościowych na Instagramie,	W - Gmina	Zadanie ciągłe	-	-
2.	Prowadzenie publicznie dostępnego wykazu danych o dokumentach objętych obowiązkiem udostępniania jako informacje o środowisku i jego ochronie	Realizowane na bieżąco na stronie bip	W – Gmina	Zadanie ciągłe	-	Budżet Gminy
3.	Organizowanie imprez pobudzających aktywność dzieci i młodzieży w dziedzinie ochrony przyrody i środowiska naturalnego (kontynuacja dotychczasowych programów i wdrażanie programów zastępczych lub nowych)	Cykliczne spotkania z pracownikami wszystkich szkół, jako Liga Ochrony Przyrody, prenumerata czasopism o tematyce przyrodniczej do szkół, organizacja konkursów o tematyce ekologicznej (zbieranie baterii i nakrętek)	W - Gmina	2021 2022	700,00 2 050,00	Budżet Gminy
4.	Wyeliminowanie negatywnych zachowań (np. wypalanie traw, porzucanie odpadów w miejscach na ten cel nieprzeznaczonych, wylewanie nieoczyszczonych ścieków bezpośrednio do wód i gleby, spalanie odpadów w paleniskach domowych, dewastacja zieleni publicznej)	Prowadzenie kontroli w celu przestrzegania zakazu spalania odpadów. Gmina Sława: 2021 r. – 4 kontrole (3 pouczenia, 1 mandat) 2022 r. – 13 kontrole (7 pouczeń, 6 mandatów). Plakaty o zakazie wypalania traw rozwieszane na tablicach ogłoszeń w miejscowościach oraz info. Na stronie UM Plakaty o zakazie spalania odpadów	W – Gmina	-	-	-
					RAZEM	2 750,00

Lp.	Działania/Zadania własne Gminy	Opis zrealizowanych inwestycji lub podjętych działań	Instytucja/jednostka odpowiedzialna za realizację	Termin realizacji	Poniesione koszty realizacji PLN	Źródło finansowania
				SUMA	15 635 736,25	

Źródło: opracowano na podstawie danych z ankiety z Urzędu Miejskiego w Sławie

Tabela 2 Wykaz zrealizowanych zadań monitorowanych przez Gminę w ramach Programu ochrony środowiska dla Gminy Sława za lata 2021-2022

Lp.	Działania/Zadania monitorowane	Opis zrealizowanych inwestycji lub podjętych działań	Instytucja/jednostka odpowiedzialna za realizację	Termin realizacji	Poniesione koszty realizacji PLN	Źródło finansowania
Obszar Interwencji: OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA ORAZ ZMNIJSZENIE ZAGROŻENIA HAŁASEM						
1.	Prowadzenie monitoringu powietrza	Oceny jakości powietrza i obserwacji zmian dokonuje się w ramach państwowego monitoringu środowiska.	M - Główny Inspektorat Ochrony Środowiska – Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Zielonej Górze	2021-2022	-	Środki własne
2.	Rozwój i modernizacja sieci gazowej na terenie gminy	Realizowane zgodnie z planami inwestycyjnymi operatora sieci gazowej	M – operator sieci	2021-2022	-	-
3.	Systematyczna kontrola zakładów przemysłowych odnośnie przestrzegania obowiązków nałożonych pozwoleniami na wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza		M – Powiat, WIOŚ			
3.1.	Modernizacja stacji uzdatniania wody w Starym Strączu – fotowoltaika	MOC 24 kW + wykonanie systemu monitorowania i zarządzania energią w tym inteligentny system oparty na TIK	M – ZWiK Sława	2021	82 000,00	Środki własne + Regionalny Program Operacyjny – Lubuskie 2020
3.2.	Modernizacja SUW Łupice - fotowoltaika	MOC 36 kW + wykonanie systemu monitorowania i zarządzania energią w tym inteligentny system oparty na TIK	M – ZWiK Sława	2021	112 000,00	Środki własne + Regionalny Program Operacyjny – Lubuskie 2020
4.	Czyszczenie dróg w celu usunięcia nagromadzonych pyłów i	Czyszczenie dróg po zakończeniu zimy	M - ZDW	Zadanie ciągłe	b.d.	Środki własne

Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Sława za lata 2021-2022

Lp.	Działania/Zadania monitorowane	Opis zrealizowanych inwestycji lub podjętych działań	Instytucja/jednostka odpowiedzialna za realizację	Termin realizacji	Poniesione koszty realizacji PLN	Źródło finansowania
	zanieczyszczeń komunikacyjnych na asfalcie					
5	Rozbudowa i modernizacja dróg wojewódzkich przebiegających przez gminę, w tym:		M – ZDW			
5.1.	Modernizacja drogi woj. nr 278 na odc. Sława - Stare Strącze	Brak realizacji	M – ZDW	-	-	-
5.2.	Przebudowa drogi woj. nr 278 za m. Stare Strącze	Brak realizacji	M – ZDW	-	-	-
5.3.	Modernizacja drogi woj. nr 319 na odc. Stare Strącze - granica woj.	Brak realizacji	M – ZDW	-	-	-
5.4.	Budowa obwodnicy Sławy - Etap II	Zadanie ujęte w projekcie „Planu inwestycji priorytetowych planowanych do realizacji na drogach wojewódzkich w latach 2021-2027” w ramach nowej perspektywy finansowej UE. W trakcie opracowania koncepcja programowa. Brak dokumentacji projektowej. Realizacja zadania uzależniona będzie od terminu uruchomienia środków finansowych w ramach programu Fundusze Europejskie dla Lubuskiego 2021 – 2027.	M - ZDW	-	-	-
5.5.	INNE inwestycje drogowe na drogach wojewódzkich:	Remont drogi woj. nr 316 w m. Ciosaniec w km 4+030÷4+110 - Remont w km 4+030÷4+110 na odcinku o długości 0,080 km	M - ZDW	2022	122 250,56	Budżet własny
5.6.		Remont drogi woj. nr 316 w m. Ciosaniec w km 4+110 – 4+640 Remont w km 4+110 – 4+640 na odcinku o długości 0,530 km	M - ZDW	2022	733 977,13	Budżet własny
6	Budowa, przebudowa i modernizacja dróg powiatowych i gminnych oraz chodników i miejsc postojowych, w tym:		W – Gmina, M – Powiat			
6.1.	Rozbudowa drogi powiatowej nr 1011F Sława-Krzepielów-etap I	W trakcie realizacji. Projekt realizowany ze środków Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg. Projekt realizowany jest w systemie "zaprojektuj i wybuduj". Zakres zadania obejmuje wykonanie dokumentacji technicznej (w tym uzyskanie pozwoleń) oraz wykonanie robót związanych z rozbudową drogi. Droga zostanie poszerzona do szerokości jezdni 6 m na całym odcinku, zaprojektowana i wykonana zostanie nawierzchnia z masy asfaltowej, wybudowana zostanie ścieżka pieszo-rowerowa w terenie niezabudowanym od km 0+045 do km 2+292 o szerokości 2,5 m i długości 2337 m, wybudowane i przebudowane zostaną chodniki dla pieszych, pobocza, rowy i kanalizacja deszczowa terenie zabudowanym.	M – Powiat W - Gmina	2021-2023	-	Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg - 9 703 882,00 zł Gmina Sława – 3 643 000,00 zł Powiat Wschowski – 526 022,00 zł,
6.2.	Modernizacja skrzyżowania w Łupicy - dokumentacja	Opracowanie projektu - unieważnione	M – Powiat W - Gmina			

Lp.	Działania/Zadania monitorowane	Opis zrealizowanych inwestycji lub podjętych działań	Instytucja/jednostka odpowiedzialna za realizację	Termin realizacji	Poniesione koszty realizacji PLN	Źródło finansowania
6.3.	Przebudowa odcinka drogi powiatowej nr 1017F Stare Strącze – Lipinki	Projekt zrealizowany w systemie „zaprojektuj i wybuduj”. Zakres prac na odcinku drogi powiatowej nr 1017F od skrzyżowania z drogą wojewódzką nr 319 w Starym Strączu do byłego przejazdu kolejowego w kierunku miejscowości Lipinki obejmuje m.in. przebudowę istniejącej jezdni i chodników,	M – Powiat	2022	6 455 026,31	Urząd Marszałkowski 3 000 000,00 zł, Gmina Sława 2 390 338,85 zł, Powiat 1 064 687,46 zł
7.	Rozbudowa ścieżek rowerowych na terenie gminy	Inwestycja planowana - Budowa ścieżki pieszo-rowerowej na odcinku Sława-Wschowa – etap I Sława-Łysiny	W – Gmina M – Powiat	-	-	Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych 5 000 000,00 Szacowana wartość inwestycji 5 312 000,00
8.	Wprowadzanie zabezpieczeń akustycznych oraz stosowanie rozwiązań technicznych ograniczających hałas	Brak podjętych działań	M – Zarządcy dróg	-	-	-
9.	Prowadzenie badań monitorujących poziom hałasu drogowego	Oceny stanu akustycznego środowiska i obserwacji zmian dokonuje się w ramach państwowego monitoringu środowiska.	M - Główny Inspektorat Ochrony Środowiska – Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Zielonej Górze	2021-2022	-	Środki własne
10.	Prowadzenie kontroli emisji hałasu do środowiska z obiektów działalności gospodarczej	Brak kontroli	M - WIOŚ	-	-	-
11.	Edukacja ekologiczna mieszkańców w zakresie negatywnego wpływu hałasu na człowieka	Brak podjętych działań	W – Gmina M - Powiat	-	-	-
12.	INNE niewymienione powyżej:	Wymiana przestarzałych źródeł ciepła i montaż nowych źródeł ciepła w ramach Programu Czyste Powietrze (na podstawie wniosków o dofinansowanie z pozytywną decyzją zarządu): 134 wnioski, Liczba wniosków, w których wykazano chociaż jeden element termomodernizacyjny z pozytywną decyzją zarządu: 52.	M – WFOŚiGW, mieszkańcy	2021-2022	2 362 598,64	Środki WFOŚiGW

Lp.	Działania/Zadania monitorowane	Opis zrealizowanych inwestycji lub podjętych działań	Instytucja/jednostka odpowiedzialna za realizację	Termin realizacji	Poniesione koszty realizacji PLN	Źródło finansowania
		Liczba wniosków z pozytywną decyzją zarządu, gdzie zawnioskowano o zakup i montaż mikroinstalacji fotowoltaicznej: 34				
12.1.	Przeprowadzone kontrole zakładów w zakresie przestrzegania przepisów odnośnie ochrony powietrza	Liczba kontroli: 2 Wykryte nieprawidłowości: • Nie uwzględniono wszystkich źródeł emisji w wykazie dot. opłat za korzystanie ze środowiska.	M – WIOŚ	2021-2022	b.d.	Środki własne
				RAZEM	9 867 852,64	
O.I.: POLA ELEKTROMAGNETYCZNE						
1.	Weryfikacja składanych zgłoszeń instalacji wytwarzających promieniowanie elektromagnetyczne	Działanie realizowany w sposób ciągły w razie konieczności	M – Powiat, Marszałek, RDOŚ	-	-	-
2.	Monitoring promieniowania elektromagnetycznego	Monitoring PEM dokonuje się w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska	M - WIOŚ Zielona Góra, Właściciele instalacje	2021-2022	-	Środki własne
2.1.		Kontrole w oparciu o otrzymane sprawozdanie z pomiarów pól elektromagnetycznych wykonanych dla potrzeb ochrony środowiska. Liczba kontroli: 7. Brak wykrytych nieprawidłowości	WIOŚ	2021-2022	-	Środki własne
				RAZEM	0	
O.I.: GOSPODAROWANIE WODAMI						
1.	Monitoring wód powierzchniowych i podziemnych	Monitoring wód prowadzony jest w ramach państwowego monitoringu środowiska.	M - Główny Inspektorat Ochrony Środowiska – Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Zielonej Górze	2021-2022	-	Środki własne
2.	Działania podejmowane w celu ograniczenia dopływu zanieczyszczeń związkami azotu pochodzącymi ze źródeł rolniczych: wyposażenie w zbiorniki na gnojowice i płyty obornikowe, promocja i stosowanie Kodeksu Dobrej Praktyki Rolniczej, promocja i stosowanie "Programu rolno-środowiskowego" m.in. wspieranie rolnictwa ekologicznego, zastosowanie	Działania realizowane poprzez prowadzoną edukację ekologiczną, kampanie informacyjne, projekty i szkolenia dla rolników, informacje na stronie internetowej lodr.pl	M – LODR	Zadanie ciągłe	-	-

Lp.	Działania/Zadania monitorowane	Opis zrealizowanych inwestycji lub podjętych działań	Instytucja/jednostka odpowiedzialna za realizację	Termin realizacji	Poniesione koszty realizacji PLN	Źródło finansowania
	międzyplonów oraz wsiewek poplonowych, utrzymanie stref buforowych i miedz śródpolnych					
3.	Pomoc w uzyskaniu dotacji na budowę instalacji do zatrzymywania i wykorzystania wód opadowych i roztopowych w miejscu ich powstania	Brak podjętych działań	W – Gmina, WFOŚiGW	-	-	-
4.	Wsparcie działań zmierzających do budowy małych zbiorników retencyjnych na terenie gminy	Brak podjętych działań	W – Gmina, Powiat	-	-	-
5.	Budowa, konserwacja oraz utrzymanie wód i budowli, urządzeń wodnych, koryt rzecznych, w tym:		M – Wody Polskie			
5.1.	Budowa jazów na Kanale Południowym Obry w m. Ciosaniec w gminie Sława oraz w m. Perkowo i w m. Siekowo w gminie Przemęt – dokumentacja	Na etapie wydania decyzji środowiskowej. Postępowanie prowadzone przez Wójta Gminy Przemęt	M - Wody Polskie	-	-	-
5.2.	INNE w zakresie utrzymania cieków:					
5.3.	„Utrzymanie wód na terenie Nadzoru Wodnego w Sławie - Część 2: Czernica w km 0+180-10+500”	ręczne wykoszenie porostów ze skarp z wygrabieniem, mechaniczne hakowanie dna cieku, mechaniczne odmulenie cieku warstwą 20 cm, rozplantowanie urobku po mechanicznym odmuleniu, ręczne usuwanie tam bobrowych	M - Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie RZGW we Wrocławiu	2021 2022	74 904, 88 51 429,25	Środki własne
5.4.	Utrzymanie wód na terenie działania Nadzoru Wodnego w Sławie: Kanał Łupicki w km 0+000-6+400	ręczne wykoszenie porostów ze skarp, wygrabienie wykoszonych porostów, hakowanie, ręczne usuwanie tam bobrowych	M - Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Zarząd Zlewni w Zielonej Górze	2021	74 434,68	Środki własne
5.5.	„Utrzymanie cieków na terenie Zarządu Zlewni w Zielonej Górze”: Zadanie I – Nadzór Wodny w Sławie - Część 1: Obrzyca w km 31+666-48+393, gm. Sława, Kolsko (teren Powiatu Wschowskiego w km 45+073+48+393)	ręczne wykoszenie porostów gęstych twardych ze skarp, mechaniczne usuwanie zatorów z powalonych drzew z dna cieku i po hakowaniu, mechaniczne hakowanie dna, odmulenie koparko-odmularkami cieku, rozplantowanie urobku po mechanicznym odmuleniu	M - Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie RZGW we Wrocławiu	2021 2022	147 987,40 135 216,90	Środki własne

Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Sława za lata 2021-2022

Lp.	Działania/Zadania monitorowane	Opis zrealizowanych inwestycji lub podjętych działań	Instytucja/jednostka odpowiedzialna za realizację	Termin realizacji	Poniesione koszty realizacji PLN	Źródło finansowania
5.6.	„Wykonanie bieżącej konserwacji, eksploatacji i utrzymania budowli na terenie Nadzoru Wodnego w Sławie (68 szt)” (teren Powiatu Wschowskiego – 6 szt.)	Konserwacja, eksploatacja i utrzymanie budowli	M - Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie RZGW we Wrocławiu	2021 2022	129 701,47 121 202,48	Środki własne
5.7.	„Utrzymanie cieków na terenie Zarządu Zlewni w Zielonej Górze”: Zadanie III – Nadzór Wodny w Sławie – Kanał Lipiec w km 3+750-10+500”	ręczne wykoszenie skarp z wygrabieniem, hakowanie, ręczne usuwanie zatorów i tam bobrowych	M - Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie RZGW we Wrocławiu	2021	64 824,58	Środki własne
5.8.	Utrzymanie cieków na terenie Nadzoru Wodnego w Sławie - remont jazu Lubiatów na cieku Obrzyca w km 48+393 oraz remont przepustu z piętrzeniem w Śmieszkwie na cieku Sarnka w km 2+318 – robota awaryjna	Jaz Lubiatów na cieku Obrzyca w km 48+393: montaż i demontaż mechanizmu do podnoszenia jazu wraz z zasuwą, wymiana zużytych elementów przekładni, montaż przekładni wraz z pozostałymi elementami, oczyszczenie z rdzy elementów jazu wraz z pomalowaniem farbami podkładowymi a następnie antykorozyjnymi Przepust z piętrzeniem w Śmieszkwie na cieku Sarnka w km 2+318: montaż i demontaż mechanizmu do podnoszenia wraz z zasuwą, wymiana zużytych elementów przekładni, montaż przekładni wraz z pozostałymi elementami, oczyszczenie z rdzy elementów wraz z pomalowaniem farbami podkładowymi a następnie antykorozyjnymi	M - Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Zarząd Zlewni w Zielonej Górze	2021	39 500,00	Środki własne
5.9.	"Utrzymanie cieków na terenie Zarządu Zlewni w Zielonej Górze”: Część 9-Nadzór Wodny w Sławie: Południowy Kanał Obry w km 0+000-54+000, gm. Sława, Przemęt, Wielichowo, Śmigiel, Kościan, Wolsztyn. (teren Powiatu Wschowskiego 6+400-11+-20)	prace polegające na mechanicznym wykoszeniu skarp i dna cieku, mechanicznym hakowaniu i usuwaniu zatorów	M - Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie RZGW we Wrocławiu	2022	333 281,16	Środki własne
6.	Utrzymanie, okresowa konserwacja i modernizacja urządzeń melioracyjnych	Odmulenie rowów, koszenie i hakowanie rowów, czyszczenie i remont przepustów, naprawa i czyszczenie sieci drenarskiej	M - Powiatowa Spółka Wodna we Wschowie	2021 2022	260 668,00 315 355,00	składki członkowskie, dotacja z Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp, dotacja z

Lp.	Działania/Zadania monitorowane	Opis zrealizowanych inwestycji lub podjętych działań	Instytucja/jednostka odpowiedzialna za realizację	Termin realizacji	Poniesione koszty realizacji PLN	Źródło finansowania
						Powiatu Wschowskiego, dotacje z Gminy Sława
7.	Uprzątnięcie linii brzegowej Jeziora Sławskiego	Brak podjętych działań	M – Nadleśnictwo	-	-	-
8.	INNE	Kontrole w zakresie przestrzegania zapisów w zakresie ochrony wód. Liczba kontroli: 4 Wykryte nieprawidłowości: brak pozwolenia wodnoprawnego na pobór wód podziemnych	M – WIOŚ	2021-2022	-	Środki własne
				RAZEM	1 748 505,80	
O.I.: GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA						
1	Bieżąca modernizacja i rozbudowa infrastruktury wodociągowej w tym stopniowe wyłączenie (do 2032 r.) z eksploatacji odcinków sieci wykonanej z rur cementowo-azbestowych	Brak realizacji	M – ZWiK Sława	-	-	-
2	Inwestycja pn. „Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej na terenie aglomeracji Sława”					
2.1.	Budowa oczyszczalni ścieków w Krążkowie	Ukończono sieć kanalizacyjną w miejscowościach: Tarnówek, Głuchów, Kuźnica Głogowska, Tarnów Jezierny, Myszyniec, Radzyń, Lipinki i Krążkowo. Ukończono budowę Oczyszczalni Ścieków w Krążkowie, ukończono modernizację Oczyszczalni Ścieków w Sławie z instalacją użyźniacza gleby. Zakończono i oddano do użytkowania Stację Uzdatniania Wody w Kuźnicy Głogowskiej, Krążkowie i Lubogoszczy.	M – ZWiK Sława	2021 - 2022	25 086 777,56	Środki POIiŚ 2014-2020, Środki własne
2.2.	Rozruch i uruchomienie stacji uzdatniania wody w Kuźnicy Głogowskiej					
2.3.	Modernizacja stacji uzdatniania w Krążkowie					
2.4.	Budowa sieci kanalizacyjnej w miejscowościach: Lipinki i Krążkowo	Ukończono budowę sieci wodociągowej w miejscowościach: Tarnów Jezierny, Kuźnica Głogowska, Tarnówek, Głuchów, Myszyniec, Radzyń. Wykonano również wodociąg tranzytowy z Radzyna do Lipinki zasilany z SUW Kuźnica Głogowska.				
2.5.	Budowa sieci wodociągowej dla miejscowości: Tarnów Jezierny, Kuźnica Głogowska, Tarnówek, Głuchów, Myszyniec, Radzyń	Wykonano i uruchomiono 52 przepompownie ścieków i 2 tłocznie ścieków.				
2.6.	Modernizacja oczyszczalni ścieków w Sławie					
2.7.	Modernizacja stacji uzdatniania wody w Starym Strączu -	Modernizacja układu automatyki i hydrauliki wraz z niezbędną infrastrukturą	M – ZWiK Sława	2021	250 000,00	Środki własne

Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Sława za lata 2021-2022

Lp.	Działania/Zadania monitorowane	Opis zrealizowanych inwestycji lub podjętych działań	Instytucja/jednostka odpowiedzialna za realizację	Termin realizacji	Poniesione koszty realizacji PLN	Źródło finansowania
	monitoring oraz wymiana układu sterowania					
2.8.	Opracowanie planu funkcjonalno-użytkowego, wykonanie projektu oraz budowa kanalizacji sanitarnej wraz z kolektorem tłocznym w m. Kolsko-Lubiatów	Ukończono rurociąg kanalizacyjny tłoczny z miejscowości Lubiatów do granicy Gminy Kolsko. Rozpoczęto w 2022 roku budowę sieci kanalizacyjnej w miejscowości Stare Strącze oraz wymianę rurociągu azbestowego o długości około 500 m.	M – ZWiK Sława	2022	384 000,00	Koszty własne
3.	Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej poza obszarem aglomeracji	Brak realizacji	M – ZWiK Sława	-	-	-
4.	Kontrola jakości wody przeznaczonej do spożycia	Zadanie realizowane stale	M – PSSE Nowa Sól	Zadanie ciągłe	-	-
5.	Kontrola zużycia wody - Uzupełnienie wodomierzy u wszystkich użytkowników sieci	Zakup i wymiana wodomierzy nowych oraz po regeneracji – 578 sztuk	M – ZWiK Sława	2021 - 2022	51 686,00	Środki własne
6.	Dalsza rozbudowa kanalizacji deszczowej	Brak realizacji	W – Gmina, M – ZWiK Sława	-	-	-
				RAZEM	25 772 463,56	
O.I.: ZASOBY GEOLOGICZNE						
1.	Eliminacja nielegalnej eksploatacji kopalni	Realizowane w razie konieczności, brak działań w analizowanym okresie	M – Marszałek, Urząd Górniczy	-	-	-
				RAZEM	0	
O.I.: GLEBY						
1.	Wdrażanie zasad Kodeksu Dobrych Praktyk Rolniczych	Realizowane w ramach organizowanych szkoleń, konsultacji i porad dla rolników	LODR, ARiMR Właściciele gruntów	Zadanie ciągłe	-	Środki własne
2.	Prowadzenie badań gleby i ziemi oraz monitorowanie ich stanu na podstawie dostępnych wyników	Realizowane na zlecenie indywidualnych rolników	M – OSChR	-	-	-
3.	Rekultywacja terenów zdegradowanych	Brak konieczności działań w analizowanym okresie	M – Osoba powodująca utratę lub ograniczenie wartości użytkowej	-	-	-
				RAZEM	0	
O.I.: GOSPODARKA ODPADAMI						
1.	Składanie rocznych sprawozdań z realizacji zadań z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi i przekazywanie ich marszałkowi województwa	Roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi składane jest w imieniu Gminy Sława przez Związek Międzygminny „Eko-Przyszłość” w Nowej Soli	M – EKO-Przyszłość	2021-2022	W ramach działalności	Środki własne

Lp.	Działania/Zadania monitorowane	Opis zrealizowanych inwestycji lub podjętych działań	Instytucja/jednostka odpowiedzialna za realizację	Termin realizacji	Poniesione koszty realizacji PLN	Źródło finansowania
2.	Edukacja w zakresie zasad zapobiegania powstawaniu odpadów komunalnych (w tym odpadów żywności i innych odpadów ulegających biodegradacji oraz odpadów z tworzyw sztucznych).	<p>W 2021 roku związek zrealizował kampanię edukacyjną pn. „Nasza Ekoaplikacja – Wasza odpadów segregacja”.</p> <p>Podniesienie świadomości ekologicznej i poszerzenie wiedzy nt. prawidłowej segregacji odpadów komunalnych i gospodarowania odpadami 36749 właścicieli nieruchomości z 13 gmin objętych obszarem działania Związku Międzygminnego EKO-PRZYSZŁOŚĆ za pomocą spersonalizowanej aplikacji mobilnej na telefon i informacji w prasie drukowanej. Bezpłatna aplikacja mobilna na telefon EcoHarmonogram, spersonalizowana dla mieszkańców z 13 gmin objętych obszarem działania Związku Międzygminnego EKO-PRZYSZŁOŚĆ oraz 3 tematyczne artykuły edukacyjno-informacyjne w prasie regionalnej i lokalnej; Gazeta Lubuska, Tygodnik Krąg i Głos Regionu</p>	Związek Międzygminny „EKO-PRZYSZŁOŚĆ”	2021	13 129,48	50 % dotacji z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Zielonej Górze 50% własny budżet
2.1.		<p>W 2022 roku związek zrealizował kampanię edukacyjną pn. „Okaż kulturę i chroń naturę”. Zakres:</p> <p>Poszerzenie wiedzy właścicieli nieruchomości dot. korzystania z aplikacji mobilnej dot. odbioru i wywozu odpadów komunalnych oraz dzieci w zakresie edukacji ekologicznej dot. właściwej segregacji odpadów komunalnych wśród właścicieli nieruchomości poprzez pobraną aplikację mobilną, liczbę odsłon informacji dot. aplikacji na stronie głównej i odsłon szczegółowego artykułu dot. aplikacji mobilnej na stronie www, poprzez artykuły w prasie.</p> <p>Zakrzewienie wśród dzieci uczęszczających do placówek przedszkolnych oraz szkolnych w klasach I dobrych nawyków dot. segregacji odpadów komunalnych :</p> <p>Trzy artykuły edukacyjne w prasie - Artykuły okażą się w dwóch gazetach lokalnych tj. Tygodnik Krąg (zasięg lokalny: Gazeta Głos Regionu (gmina Wschowa, Sława, Szlichtyngowa) oraz Gazeta Lubuska, która zasięgiem obejmuje całe województwo Lubuskie. Aplikacja mobilna EcoHarmonogram, Spektakle teatru lalek: 88 spektakli teatru lalek dla dzieci w wieku przedszkolnych, Prelekcje: 70 prelekcji przeprowadzonych w klasach I szkół podstawowych</p>	Związek Międzygminny „EKO-PRZYSZŁOŚĆ”	2022	113 866,80	50 % dotacji z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Zielonej Górze 50% własny budżet
3.	Kontrola podmiotów prowadzących działalność w zakresie odbierania, zbierania, transportu, odzysku i unieszkodliwiania odpadów	<p>Liczba kontroli: 23</p> <p>Wykryte nieprawidłowości:</p> <ul style="list-style-type: none"> Nieskładanie sprawozdań o wytwarzanych odpadach i o gospodarowaniu odpadami, Nieprowadzenie ewidencji, 	M - WIOŚ	2021-2022	-	Środki własne

Lp.	Działania/Zadania monitorowane	Opis zrealizowanych inwestycji lub podjętych działań	Instytucja/jednostka odpowiedzialna za realizację	Termin realizacji	Poniesione koszty realizacji PLN	Źródło finansowania
		<ul style="list-style-type: none"> Prowadzenie ewidencji nieterminowo lub w sposób niezgodny ze stanem rzeczywistym. 				
4.	Sprzątanie odpadów wyrzucanych nielegalnie w lesie	Brak działań	M – Nadleśnictwo	-	-	-
				RAZEM	126 996,28	
O.I.: ZASOBY PRZYRODNICZE						
1.	Bieżąca inwentaryzacja form ochrony przyrody, zachowanie różnorodności biologicznej i jej racjonalne użytkowanie oraz stworzenie spójnego systemu obszarów chronionych	Brak działań	W – Gmina, M - Nadleśnictwa	-	-	-
2.	Zachowanie naturalnego charakteru dolin rzecznych w celu utrzymania drożności korytarzy ekologicznych	Brak działań	M – RDOŚ, Wody Polskie W - Gmina	-	-	-
3.	Realizacja edukacji ekologicznej i szkoleń w zakresie ochrony przyrody i różnorodności biologicznej	Zorganizowanie cyklu 15 spotkań edukacyjnych na temat chronionych gatunków ptaków (z zał. I dyrektywy ptasiej) w ramach realizacji projektu "Ochrona ptaków i siedlisk na obszarach Natura 2000 Pojezierze Sławskie i Żurawie Bagno Sławskie oraz ograniczenie antropopresji turystycznej na te obszary w Nadleśnictwie Sława Śląska"	M - Nadleśnictwo Sława Śląska	2021	59 532,00	Środki własne Dofinansowanie UE
3.1.		Zajęcia edukacyjne z dziećmi z przedszkola im. Cz. Janczarskiego w Sławie, Zajęcia edukacyjne z dziećmi ze Szkoły Podstawowej w Sławie, Edukacja w Szkole Podstawowej w Krzepielowie	M - Nadleśnictwo Sława Śląska	2021-2022	Koszty wynagrodzenia pracowników	Koszty własne nadleśnictwa
4.	Współfinansowanie programu „Ochrona ptaków i siedlisk na obszarze Natura 2000 Pojezierze Sławskie i Żurawie Bagno Sławskie oraz ograniczenie antropopresji turystycznej na te obszary w Nadleśnictwie Sława Śląska”	Budowa ścieżki rowerowej w relacji Lubiatów - Lipka	M -Nadleśnictwo Sława Śląska, Gmina Kolsko W – Gmina Sława	2021-2022	504 744,37	Środki własne Dofinansowanie UE
5.	Prowadzenie trwale zrównoważonej gospodarki leśnej w oparciu o zasady powszechnej ochrony lasów oraz przebudowa składu gatunkowego drzewostanów	Realizowana zgodnie z obowiązującym Planem Urządzenia Lasu	M – Nadleśnictwo Sława Śląska	2021-2022	-	-

Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Sława za lata 2021-2022

Lp.	Działania/Zadania monitorowane	Opis zrealizowanych inwestycji lub podjętych działań	Instytucja/jednostka odpowiedzialna za realizację	Termin realizacji	Poniesione koszty realizacji PLN	Źródło finansowania
	INNE:					
6.	Zalesienie nowych terenów, w tym gruntów zbędnych dla rolnictwa oraz nieużytków z uwzględnieniem uwarunkowań przyrodniczo-krajobrazowych	Uznanie odnowienia naturalnego na gruncie rolnym (pow. 2,11 ha działka ewidencyjna 3366/5 obręb Sława ob. wiejski)	M - Nadleśnictwo Sława Śląska	2021	0	-
				RAZEM	564 276,37	
O.I.: ZAGROŻENIE POWAŻNYMI AWARIAMI						
1.	Wprowadzenie systemu alarmowania i ostrzegania mieszkańców o nadzwyczajnych zagrożeniach	Brak działań	M – Powiat, W - Gmina	-	-	-
2.	Wykreowanie właściwych zachowań społeczeństwa w sytuacji wystąpienia awarii	Brak działań	M – Powiat, W - Gmina	-	-	-
3.	Doposażenie wyspecjalizowanych jednostek w specjalistyczny sprzęt do wykrywania i likwidacji awarii i zagrożeń	W latach 2021-2022 nie doposażono jednostek ochrony przeciwpożarowej z terenu gminy Sława w specjalistyczny sprzęt do wykrywania i likwidacji awarii przemysłowych.	M – KPPSP	-	-	-
4.	Przeprowadzone kontrole zakładów stanowiących zagrożenie dla środowiska	Na terenie gm. Sława nie występują zakłady przemysłowe zakwalifikowane do zakładów o dużym lub zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej.	M – WIOŚ, KPPSP			
				RAZEM	0	
O.I.: EDUKACJA EKOLOGICZNA						
1.		Zajęcia edukacyjne z dziećmi z przedszkola im. Cz. Janczarskiego w Sławie Zajęcia edukacyjne z dziećmi ze Szkoły Podstawowej w Sławie. Edukacja w Szkole Podstawowej w Krzepielowie.	Nadleśnictwo Sława Śląska	2021-2022	Koszty wynagrodzenia pracowników	Koszty własne nadleśnictwa
				RAZEM	0	
				SUMA	38 080 094,65	

Źródło: opracowano na podstawie danych źródłowych będących w dyspozycji podmiotów i instytucji wymienionych w rozdziale 2 niniejszego opracowania.

4. Podsumowanie

Informacje przedstawione w niniejszym Raporcie pozyskano w oparciu o ankietyzację Instytucji wskazanych w „Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Sława na lata 2021-2024 z perspektywą do 2028 roku”, które stanowiły jednostki odpowiedzialne za realizację poszczególnych przedsięwzięć, a także w oparciu o informacje będące w posiadaniu Urzędu Miejskiego w Sławie. Proces zbierania danych na potrzeby opracowania niniejszego Raportu został przeprowadzony w miesiącach luty-maj 2023 r.

Niektóre zadania wpisane w harmonogram Programu jest kontynuacją działań podjętych w poprzednich latach. Z kolei część zaproponowanych zadań należy do działań administracji samorządowej i realizowane są w sposób ciągły za pomocą wykonywanych kontroli, wydawanych decyzji administracyjnych i opracowanych dokumentów planistycznych.

W przypadku wpisów w kolumnach pn. „*Poniesione koszty*” i „*źródła finansowania*” nie we wszystkich udało się określić poziom wydatkowanych środków finansowych na realizację zadań przez podmioty odpowiedzialne. Świadczy to o trudności w jednoznacznym określeniu kosztów realizacji przedsięwzięć, zwłaszcza pozainwestycyjnych. Koszty tego rodzaju zadań są bowiem bardzo często kwalifikowane do kosztów bieżących związanych z funkcjonowaniem poszczególnych podmiotów publicznych.

W trakcie pozyskiwania danych napotkano trudności związane z przekazywaniem, przez Instytucje i inne podmioty zaangażowane w realizację Programu, informacji niepełnych, często o różnym stopniu szczegółowości. Napotkano następujące problemy z uzyskaniem potrzebnych danych:

- bardzo obszerny zakres przedstawianych danych, odnoszący się do przedsięwzięć z szeroko rozumianego obszaru ochrony środowiska,
- różny stopień realizacji poszczególnych zadań oraz stopień zaawansowania inwestycji,
- dokonywane na bieżąco zmiany w zakresie zadań realizowanych przez poszczególne jednostki,
- brak szczegółowego ewidencjonowania niektórych danych,
- brak możliwości poświęcenia czasu na zebranie danych i wypełnienie ankiety,
- problemy kadrowe w poszczególnych Urzędach i instytucjach.

W ramach realizacji zadań wynikających z Programu ochrony środowiska dla Gminy Sława najwięcej środków finansowych, podobnie jak w poprzednim okresie sprawozdawczym, zostało przeznaczonych na gospodarkę wodno-ściekową i gospodarowanie wodami. Zrealizowane przedsięwzięcia miały na celu wyrównanie dysproporcji pomiędzy stopniem zwodociągowania a skanalizowaniem, poprawę warunków życia mieszkańców pod względem dostępu do infrastruktury wodno-kanalizacyjnej oraz spełnienia wymagań dyrektywy wodnej UE, ochronę wód powierzchniowych i podziemnych oraz zapewnienie skutecznej ochrony przed powodzią i suszą. Największą inwestycją była kontynuacja projektu finansowanego ze środków europejskich w Gminie Sława polegająca na uporządkowaniu gospodarki wodno-ściekowej na terenie aglomeracji Sława. W tym okresie zrealizowano takie inwestycje jak: budowa i modernizacja sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, modernizacja stacji uzdatniania wody w Kuźnicy Głogowskiej, Krążkowie i Starym Strączu, budowa oczyszczalni ścieków w Krążkowie, modernizacja oczyszczalni ścieków w Sławie. Zadaniem Gminy było prowadzenie ewidencji i kontroli wywozu ścieków ze zbiorników bezodpływowych na swoim terenie.

W celu ochrony jakości wód i zapewnienia ochrony przed powodzią i suszą realizowane były liczne działania polegające na utrzymaniu właściwego stanu technicznego cieków i systemu melioracyjnego. Zrealizowane zostały przedsięwzięcia polegające na konserwacji cieków przepływających przez gminę, w tym: Czernica, Kanał Łupicki, Obrzyca, Kanał Lipiec, Południowy Kanał Obry. Zadania zrealizowane zostały przez RZGW we Wrocławiu i Zarząd Zlewni w Zielonej Górze ze środków własnych oraz dotacji Województwa Lubuskiego, Powiatu Wschowskiego i Gminy. Ponadto Powiatowa Spółka Wodna we Wschowie zajmowała się odbudową, odmulaniem, koszeniem i remontami rowów, przepustów i sieci drenarskiej.

Działania inwestycyjne realizowane na terenie Gminy w dalszym ciągu koncentrowały się na ochronie powietrza atmosferycznego oraz ochronie przed hałasem.

Działania Gminy skierowane były w kierunku ochrony powietrza i likwidacji niskiej emisji. Podjęte zostały działania zmierzające do obniżenia emisji niskiej poprzez wymianę nieekologicznych źródeł ciepła na nowe. W tym celu Gmina Sława dofinansowała usunięcie 45 starych pieców, z kolei w ramach Programu Czyste Powietrze finansowanego z WFOŚiGW w Zielonej Górze mieszkańcy

wymienili 134 stare piece, w 52 budynkach zrealizowano działania termomodernizacyjne, oraz zakupiono 34 mikroinstalacji fotowoltaicznych. Z kolei zainstalowane nowe mniej energochłonne oświetlenie uliczne oraz instalacja paneli fotowoltaicznych na SP w Sławie, SUW Stare Strącze i Łupice wpłyną na niższe koszty energii oraz obniżenie emisji dwutlenku węgla. Realizacja powyższych działań przyczyni się do zmniejszenia zapotrzebowania na ciepło, co pozwala na ograniczenie niskiej emisji i poprawę stanu powietrza w gminie.

Część przedsięwzięć z zakresu ochrony powietrza jest zbieżna z działaniami na rzecz poprawy klimatu akustycznego. Są to głównie zadania dotyczące modernizacji dróg, chodników, budowy ścieżek rowerowych i usprawnienia komunikacji na terenie gminy. Zrealizowane przedsięwzięcia drogowe dotyczyły głównie remontów i modernizacji dróg gminnych, budowy chodników oraz remontu drogi wojewódzkiej nr 316 w m Ciosaniec.

W celu ochrony przed nadmiernym promieniowaniem elektromagnetycznym wykonywany jest monitoring promieniowania elektromagnetycznego przez GIOŚ w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, natomiast Powiat przyjmuje zgłoszenia instalacji wytwarzających promieniowanie elektromagnetyczne.

W ramach gospodarki odpadami działania w tym zakresie realizowane były głównie przez Związek Międzygminny „Eko-Przyszłość” w Nowej Soli poprzez objęcie wszystkich mieszkańców systemem odbioru odpadów oraz zachęcanie do selektywnej zbiórki. W tym celu kontynuowano działania informacyjne i edukacyjne w zakresie prawidłowego gospodarowania odpadami komunalnymi poprzez organizację kampanii edukacyjnej, umieszczanie artykułów w prasie regionalnej i lokalnej, informacji na stronach związku i Gminy Sława oraz udostępnienie aplikacji EcoHarmonogram. Gminy i WIOS w ramach działalności wykonywały kontrole podmiotów prowadzących działalność w zakresie odbierania, zbierania, transportu i odzysku odpadów.

W latach 2021-2022 z terenu gminy Sława usunięto 102 Mg odpadów azbestowych. Przedsięwzięcie finansowane było ze środków budżetu Gminy.

W ramach ochrony przyrody działania realizowane przez Gminę polegały głównie na prowadzeniu bieżącej ewidencji i ochronie istniejących form ochrony przyrody. Podejmowano również działania w zakresie utrzymania, pielęgnacji i zakładania nowych terenów zielonych na terenach. Zrealizowano inwestycje polegające na rewaloryzacji Parku Miejskiego w Sławie, rozbudowie infrastruktury rekreacyjno-sportowej, służącej mieszkańcom w postaci małej architektury, tężni solankowej w Sławie, budowy toru rolkowego w Sławie, siłowni zewnętrznych.

Oprócz typowych działań inwestycyjnych na terenie gminy podejmowane były tzw. projekty „miękkie” czyli wszelkie działania edukacyjne, podnoszące świadomość ekologiczną. Obejmowały one promocję walorów przyrodniczych, prowadzenie publicznego dostępu do informacji o środowisku oraz organizowanie akcji edukacyjnych, lekcji, imprez, konkursów, itp. pobudzających świadomość ekologiczną zarówno starszych jak i młodszych mieszkańców powiatu. Zorganizowane akcje miały na celu m.in.: sadzenie drzew, zbiórkę baterii, warsztaty segregacji odpadów, promocję regionu i lasów, edukację ekologiczną dzieci. Działania realizowane były głównie przez jednostki oświatowe oraz Nadleśnictwo.

Podsumowując wydatkowanie funduszy na realizację Programu w latach 2021-2022, wysokość poniesionych kosztów na zadania własne Gminy Sława i zadania monitorowane przez Gminę przedstawiają się następująco:

Tabela 3 Wysokość poniesionych kosztów na zadania własne Gminy i zadania monitorowane w latach 2021-2022

Lp.	Obszar interwencji	Koszty poniesione na zadania własne Gminy	Koszty poniesione na zadania monitorowane
1.	Ochrona klimatu i jakości powietrza oraz zmniejszenie zagrożenia hałasem	4 004 971,30	9 867 852,64
2.	Pola elektromagnetyczne	0	0
3.	Gospodarowanie wodami	4 355 179,15	1 748 505,8
4.	Gospodarka wodno-ściekowa	0	25 772 463,56
5.	Zasoby geologiczne	0	0
6.	Gleby	0	0
7.	Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	71 746,65	126 996,28

8.	Zasoby przyrodnicze	7 201 089,15	564 276,37
9.	Zagrożenia poważnymi awariami	0	0
10.	Edukacja ekologiczna	2 750,00	0
	SUMA	15 635 736,25	38 080 094,65

Źródło: Opracowanie własne na podstawie ankiet

Tabela 4 Podsumowanie kosztów realizacji Programu ochrony środowiska dla Gminy Sława w latach 2021-2022

Lp.	Obszar interwencji	Poniesione koszty w latach 2019-2020
1.	Ochrona klimatu i jakości powietrza oraz zmniejszenie zagrożenia hałasem	13 872 823,94
2.	Pola elektromagnetyczne	0
3.	Gospodarowanie wodami	6 103 684,95
4.	Gospodarka wodno-ściekowa	25 772 463,6
5.	Zasoby geologiczne	0
6.	Gleby	0
7.	Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	198 742,93
8.	Zasoby przyrodnicze	7 765 365,52
9.	Zagrożenia poważnymi awariami	0
10.	Edukacja ekologiczna	0
	SUMA	53 715 830,90

Źródło: Opracowanie własne na podstawie przesłanych ankiet

Źródłami finansowania realizowanych zadań były: budżet Gminy, budżet Powiatu, podmiotów realizujących poszczególne zadania, budżetu Województwa Lubuskiego, Rządowego Funduszu Polski Ład - Program Inwestycji Strategicznych – I edycja, dotacji Urzędu Marszałkowskiego, Regionalnego Programu Operacyjnego Lubuskie 2020 (RPO 2020), Funduszu Przeciwdziałania Covid19, Program Ochrony Infrastruktury i Środowiska 2014-2020 (POLiŚ 2014-2020), Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska w Zielonej Górze, Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska w Warszawie, Funduszu Inwestycji Lokalnych.

W tabeli 5 przedstawiono wskaźniki monitorowania efektywności Programu.

Tabela 5 Wskaźniki monitorowania i efekty realizacji Programu ochrony środowiska dla Gminy Sława w latach 2021-2022

Wskaźniki monitoringu realizacji zadania					
Nazwa wskaźnika / źródło danych	Wartość bazowa w latach 2019/2020		Wartość docelowa do 2025 lub tendencja zmian	Wartość uzyskana w 2021	Wartość uzyskana w 2022
Obszar interwencji: OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA ORAZ ZMNIEJSZENIE ZAGROŻENIA HAŁASEM					
Klasyfikacja strefy lubuskiej pod względem kryteriów ochrony zdrowia i ochrony roślin klasa / GIOŚ	2020 r.: klasa C ze względu na przekroczenia B(a)P, O ₃		Obniżenie stężeń wskazanych zanieczyszczeń	Klasa C ze względu na przekroczenia: B(a)P	Klasa C ze względu na przekroczenia: B(a)P
Liczba czynnych sensorów do pomiaru stanu jakości powietrza zamontowanych na terenie gminy / syngeos.pl, airly.org.pl	5 szt.		Wzrost ilości	4 szt.	4 szt.
Ilość zmodernizowanych kotłowni /wymienionych pieców w budynkach użyteczności publicznej, komunalnych i osób fizycznych, szt./Gmina, WFOŚiGW	60 szt. (w latach 2017-2020)		Wzrost	1 szt. - Gmina	3 szt. – Gmina 134 szt. – mieszkańcy (WFOŚiGW)
Długość wybudowanej sieci gazowej, km/ GUS	0,264 km (2017-2019)		>0,5	0	Brak dostępnych danych*
Liczba przeprowadzonych termomodernizacji w budynkach użyteczności publicznej i komunalnych, szt. /Gmina	7 szt. (2017-2020)		Na podobnym poziomie	Użyteczności komunalnej – 0	Użyteczności publicznej – 1
Liczba zainstalowanych nowych energooszczędnych opraw świetlnych szt./ Gmina	332 szt. (2017-2020)		>20/rok	38	Słupy – 1 Oprawy – 1 996 wymiana na led na słupach Enea i Gminy
Liczba udzielonych dotacji na OZE, szt./ Gmina, WFOŚiGW	0 szt. (2019-2020)		wzrost	5 szt. - Gmina	6 szt. – Gmina 34 – WFOŚiGW
Liczba zamontowanych instalacji OZE na budynkach użyteczności publicznej, szt.	1 - Gmina (2019-2020)		>5	2 - ZWiK	1 - Gmina
Długość oczyszczonych dróg, km	b.d.		>2	28 km	28 km
Poprawa warunków ruchu drogowego w gminie poprzez budowę i modernizację .../ Zarządcy dróg, Powiat, Gminy	dróg w km na rok	Ok. 5 km	Na podobnym poziomie	Ok. 04 km – Gmina	Ok. 0,435 km - Gmina 0,61 km - ZDW
	Chodników w km na rok	Ok. 2,5 km	>2	Ok. 0,4 km – Gmina	Ok. 0,345 km - Gmina
	Ścieżek rowerowych, km na rok	0	>2	0	0

Wskaźniki monitoringu realizacji zadania				
Nazwa wskaźnika / źródło danych	Wartość bazowa w latach 2019/2020	Wartość docelowa do 2025 lub tendencja zmian	Wartość uzyskana w 2021	Wartość uzyskana w 2022
Liczba zamontowanych ładowarek do ładowania samochodów elektrycznych, szt. /Gmina	2	Wzrost	0	0
Wyniki pomiaru hałasu przy trasach komunikacyjnych dB / GIOŚ	Brak pomiarów hałasu	-	DW nr 278 Lubogoszcz: dzień 60,6 dB, noc 54,1 dB – brak przekroczeń DW nr 278 Lubiatów: dzień 60,8 dB, noc 55,5 dB – brak przekroczeń	Brak danych
Liczba skontrolowanych zakładów w zakresie hałasu przemysłowego, szt. /WIOŚ	1	Na podobnym poziomie	0	0
Liczba wydanych decyzji o dopuszczalnym poziomie hałasu dla podmiotów działających na terenie gminy, szt. /Powiat	0	W zależności od potrzeb	0	0
O.I.: POLA ELEKTROMAGNETYCZNE				
Liczba punktów pomiarowych z przekroczeniami dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych szt. / GIOŚ	0	0	0	0
GOSPODAROWANIE WODAMI				
Udział JCWP rzecznych o stanie dobrym i bardzo dobrym % / GIOŚ	0	50	2 z 8 jcwp przebadanych – stan zły	Brak dostępnych danych*
Ocena ogólna jakości wód podziemnych (ocena) / GIOŚ	III	II	Brak monitoringu	II, III
Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności tys. m ³ na rok /GUS	1 116,0	spadek	1 069,1 tys. m ³ /rok	Brak dostępnych danych*
Wskaźnik zużycia wody w ³ na 1 mieszkańca w m ³ na rok / GUS	87,6	spadek	85,5 m ³ /rok	Brak dostępnych danych*
Liczba wydanych pozwoleń/ ilość zgłoszeń na budowę małych zbiorników wodnych/retencyjnych, szt./Wody Polskie	2/12	>1	-	-
Powierzchnia gruntów zmeliorowanych i zdrenowanych długość sieci melioracji szczegółowej, ha, km /Spółka Wodna	1 714,21 ha 794,67 ha 161,54 km	Na podobnym poziomie	1 714,21 ha 794,67 ha 161,54 km	1 714,21 ha 794,67 ha 161,54 km
Powierzchnia terenu posprzątanego (ha) lub ilość zebranych odpadów (Mg),/ Nadleśnictwo	0	b.d.	0	0
O.I.: GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA				

Wskaźniki monitoringu realizacji zadania					
Nazwa wskaźnika / źródło danych	Wartość bazowa w latach 2019/2020		Wartość docelowa do 2025 lub tendencja zmian	Wartość uzyskana w 2021	Wartość uzyskana w 2022
Długość sieci wodociągowej km /GUS	114,6		wzrost	122,3 km	Brak dostępnych danych*
Modernizacja i rozbudowa stacji uzdatniania wody szt. / ZWiK	2		>1	0	4
Liczba przyłączy wodociągowych szt. /GUS	2 621 szt.		wzrost	2 735 szt.	Brak dostępnych danych*
Liczba ujęć wody szt./Gminy, zakłady komunalne	5 szt.		Na podobnym poziomie	5 szt.	5 szt.
Liczba mieszkańców korzystająca z sieci wodociągowej (osoba) /GUS	10 952		Na podobnym poziomie	10 903 os.	Brak dostępnych danych*
Stopień zwodociągowania % /GUS	86,4		wzrost	86,9%	Brak dostępnych danych*
Liczba zlikwidowanych nieczynnych ujęć wody szt. /GUS	Brak		W zależności od potrzeb	0	0
Ilość ścieków odprowadzanych siecią kanalizacyjną w ciągu roku w tys. m ³ /GUS	Komunalne	169,6 tys. m ³	wzrost	182,1 tys. m ³	Brak dostępnych danych*
	Przemysłowe	359 tys.m ³	Na podobnym poziomie	381 tys. m ³	Brak dostępnych danych*
Długość sieci kanalizacyjnej, km /GUS	54,0 km		wzrost	61,9 km	Brak dostępnych danych*
Liczba zewidencjonowanych zbiorników bezodpływowych szt. /Gmina	2 263		spadek	2 089 szt.	Brak dostępnych danych*
Liczba zewidencjonowanych przydomowych oczyszczalni ścieków szt. /GUS	82		wzrost	75 szt.	Brak dostępnych danych*
Komunalne oczyszczalnie ścieków szt./ GUS	1 szt.		Na podobnym poziomie	1 szt.	2 szt.
Przepustowość komunalnych oczyszczalni ścieków [m ³ /doba] / GUS	2 042		wzrost	3000 m ³ /dobę	Brak dostępnych danych*
O.I.: ZASOBY GEOLOGICZNE					
Liczba wydanych koncesji na wydobycie kopalin, szt. /Powiat, Marszałek	2 - Starosty		>1	0	0
GLEBY					
Odsetek użytków rolnych w ogólnej powierzchni % /Gmina	41%		Na podobnym poziomie	b.d.	b.d.
Monitorowanie zasobności gleb w makro i mikroskładniki oraz metale ciężkie, ilość prób (2019-2020) / SChR	1430		Na podobnym poziomie	b.d.	b.d.
GOSPODARKA ODPADAMI					
			Wzrost	6818,2805	6472,1531

Wskaźniki monitoringu realizacji zadania					
Nazwa wskaźnika / źródło danych	Wartość bazowa w latach 2019/2020		Wartość docelowa do 2025 lub tendencja zmian	Wartość uzyskana w 2021	Wartość uzyskana w 2022
Odpady komunalne zebrane, w tym selektywnie w Mg	ogółem	5890,68			
	ulegające biodegradacji	76,92	Wzrost	1287,66	1348,06
	opakowaniowe	1051,48	Wzrost	1110,3805	1105,8491
	budowlane	105,82	wzrost	250,84	295,62
	wielkogabarytowe	349,86	Wzrost	405,16	338,04
	zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny	0,94	Wzrost	14,2	10,58
	niebezpieczne	15,36	Wzrost	5,74	9,62
	zmieszane (20 03 01)	3901,0	Spadek	3719,36	3619,65
uśrednione poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku poszczególnych odpadów w skali powiatu w % /Gmina	Biodegr Opakow budowl	16,49 38,46 100	Zgodnie z założeniami	30,48% 34,2% Nie dotyczy	40,91% 33,67% Nie dotyczy
Liczba punktów selektywnej zbiórki odpadów komunalnych (PSZOK) Szt. /Gminy	1 szt.		1	1 szt.	1 szt.
Mieszkańcy objęci systemem odbioru odpadów komunalnych szt. /Gmina, ZM	10 098		wzrost	10587	10935
Mieszkańcy prowadzący selektywną zbiórkę odpadów komunalnych, %/ Gmina, ZM	93,81		100	100%	100%
Liczba przeprowadzonych kontroli w zakresie przestrzegania regulaminu utrzymania czystości i porządku w gminie, Szt. /Gmina	2017-40 2018-41 2019-35 2020-33		35/rok	67	18
Liczba wydanych decyzji w sprawie likwidacji nielegalnych miejsc składowania odpadów komunalnych /Gmina	1 (2017-2020)		W razie potrzeby	0	0
Masa odpadów azbestowych pozostałych do usunięcia Mg/ baza azbestowa	1 026,51 Mg		1 026,51 Mg	b.d.	1 026,664 Mg
Masa usuniętych wyrobów azbestowych w Mg /Gmina	186,1 (2017-2020)		wzrost	42,84 Mg	59,1 Mg
ZASOBY PRZYRODNICZE					
Powierzchnia terenów objęta formami prawnej ochrony obszarowej (% ogólnej powierzchni gminy), ha, % /GUS	8 914,47 ha 27,2%		Na podobnym poziomie	8 914,47 ha	Brak dostępnych danych
Liczba pomników przyrody szt. /CRFOP	20 szt.		>20	-	32 szt.
Powierzchnia korytarzy ekologicznych, ha /Gmina	47,3		wzrost	b.d.	b.d.

Wskaźniki monitoringu realizacji zadania				
Nazwa wskaźnika / źródło danych	Wartość bazowa w latach 2019/2020	Wartość docelowa do 2025 lub tendencja zmian	Wartość uzyskana w 2021	Wartość uzyskana w 2022
Powierzchnia obszarów zieleni urządzonej, ha /GUS	30,04 ha	>30,04	30,04 ha	Brak dostępnych danych
Liczba zrealizowanych inwestycji w zakresie rozwoju infrastruktury turystycznej /szt., Gmina	b.d.	>2	2	0
Lesistość gminy % /GUS	49%	>49	49%	Brak dostępnych danych
ZAGROŻENIE POWAŻNYMI AWARIAMI				
Liczba przypadków wystąpienia poważnych awarii (odpowiadających definicji zawartej w art. 3 pkt. 23 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska, szt. /KPPSP	0	0	0	0
Liczba przeprowadzonych kontroli na terenach zakładów Szt. /WIOŚ, KPPSP	Ok. 57	Na podobnym poziomie		
EDUKACJA EKOLOGICZNA				
Liczba organizowanych akcji edukacyjnych, ekologicznych	Ok. 3/rok	>3	2	2

* Brak dostępnych danych za rok 2022 w przypadku informacji z GUS i GIOŚ – dane dostępne będą w drugiej połowie roku 2023

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS, WIOŚ, CRFOP, Powiat, Gmina Sława, ZWiK Sława.